

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Łącznej
w dniach 23, 25 i 28 lipca 2025 r.

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli, jej siedziba i adres, imię i nazwisko kierownika, z uwzględnieniem zmian zaistniałych w okresie objętym kontrolą.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 4 905 mieszkańców. Ośrodek posiada własny REGON 290580739 i NIP: 663 14 32 723. Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej jest Pani Monika Marcisz.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe członków zespołu inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

1. Renata Gwóźdź, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 587/2025 z dnia 22 lipca 2025 r. – kierująca zespołem inspektorów.
2. Barbara Smolanko, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 518/2025 z dnia 22 lipca 2025 r.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej* pod pozycją 9.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce podlegającej kontroli, z wymienieniem dni będących przerwami w kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w dniach 23, 25 i 28 lipca 2025 roku.

IV. Określenie zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą.

Zakres kontroli:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1214).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry

(art. 17 ust. 1 pkt 18, art. 110 ust. 11 i 12, art. 122 ustawy o pomocy społecznej).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej został utworzony na mocy Uchwały Nr 19/II/95 Rady Gminy w Łącznej z dnia 30 marca 1995 roku w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej. Jednostka funkcjonuje w oparciu o:

- 1) Statut będący załącznikiem do Uchwały Nr XXIV/134/2020 Rady Gminy Łączna z dnia 29 października 2020 roku w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej. Zmiany w Statucie dokonano na mocy Uchwały Nr XXVIII/156/2021 Rady Gminy Łączna z dnia 31 maja 2021 roku. Nadmienić należy, że w § 2 pkt 2 ppkt 2, 3, 5 oraz pkt 3 ppkt 2, 13, 14 Statutu widnieją nieaktualne publikatory przywołanych ustaw, które nie zostały uaktualnione przy zmianie Statutu w 2021 roku. W trakcie dokonywania zmian w Statucie należy uaktualnić również publikatory aktów prawnych, wymienionych w dokumencie, które na dzień wydawania nowego Statutu będą nieaktualne. Dodatkowo w Statucie Ośrodka zaktualizowania wymagają wymienione w § 4 zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wynikające z ustawy o pomocy społecznej;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej Nr 10/2023 z dnia 15 grudnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej;
- 3) Zarządzenie Wójta Gminy Łączna z dnia 29 lipca 2020 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej m.in. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń należących do właściwości Gminy Łączna w sprawach z zakresu pomocy społecznej.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub gotówką w Kasie Urzędu Gminy w Łącznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej mieści się w piętrowym budynku w miejscowości Kamionki 60, 26-140 Łączna; tel. 41 25 48 470. Kontrolowana jednostka zajmuje 6 pomieszczeń, w tym: pokój kierownika, pokój pracowników socjalnych, pokój księgowej, pokój pracownika ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, dwa

pokoje przeznaczone na indywidualne rozmowy z klientem oraz na porady prawne. Warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W dniach kontroli w badanej jednostce w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 4 pracowników, w tym: kierownik i 3 pracowników socjalnych oraz 2 pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie. Ustalono, że Kierownik posiada odpowiednie kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – ukończenie specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej oraz 3-letni staż pracy w pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

W celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik: liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych (wg etatów) $4905/3 = 1\,635$

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej: w Ośrodku zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy i na jednego pracownika socjalnego przypada 1635 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1214).

1. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- 1) *opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łączna na lata 2021-2027 została przyjęta Uchwałą Nr XXXII/184/2021 Rady Gminy Łączna z dnia 29 listopada 2021 roku.

Ustalono, że niniejszy dokument zawiera elementy określone w art. 16b ustawy o pomocy społecznej.

2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej

Według art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej ocena zasobów pomocy społecznej jest przedstawiana radzie gminy do 30 kwietnia za rok poprzedni. W badanym okresie ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024 została przedłożona Radzie Gminy w dniu 28 kwietnia 2025 roku. Dokument opracowano zgodnie z zapisami ustawy.

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

Ustalono, że podjęta jest Uchwała Rady Gminy w Łącznej Nr XLII/253/2022 z dnia 20 października 2022 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych i w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Realizowano pomoc w formie udzielenia schronienia osobom bezdomnym poprzez kierowanie ich do schronisk dla osób bezdomnych lub schronisk dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Na terenie Gminy Łączna nie funkcjonują takie schroniska w związku z czym GOPS w Łącznej kieruje osoby bezdomne do schronisk poza terenem Gminy Łączna. W 2024 roku Gmina Łączna zawarła umowę o świadczenie usług dla osób bezdomnych ze Stowarzyszeniem Akademia Inowacji Społecznych – Schronisko dla osób bezdomnych w Stąporkowie. W 2025 roku została zawarta umowa współpracy w zakresie zabezpieczenia schronienia dla osób bezdomnych z terenu Gminy Łączna ze Stowarzyszeniem Arka Nadziei z siedzibą w Dębskiej Woli. W okresie objętym kontrolą pomocy w formie schronienia udzielono 2 osobom.

Sprawdzono akta o numerze decyzji: GOPS.5112.Schr.I.IV.2024; GOPS.5112.Schr.I.I.2025.

W postanowieniu decyzji określono informacje: gdzie udzielono schronienia, na jaki okres, dobową stawkę za pobyt oraz informację o zwolnieniu z odpłatności.

W kontrolowanym okresie nie udzielono pomocy w formie posiłku osobom dorosłym. Wsparcia udzielono dzieciom w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, który opisany jest w pkt 13.

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

W roku 2024 zasiłek okresowy przyznano i wypłacono dla 53 osób, a w roku bieżącym dla 40 osób. Wysokość wypłacanych świadczeń była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa. Kontroli poddano dokumentację

losowo wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji: GOPS.5101.Zo.34V-VI.2025; GOPS.5101.Zo.34.III-IV.2025; GOPS.5101.Zo.39.VI.2025; GOPS.5101.Zo.19.XI-XII; GOPS.5101.Zo.22.VI.2025.

W postanowieniach skontrolowanych decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki pomoc została udzielona, powodzie przyznania wsparcia oraz o sposobie i terminie wypłaty zasiłków.

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych jako zadanie własne oraz zasiłków celowych w ramach rządowego programu „Posilek w szkole i w domu”

W 2024 r. zasiłek celowy został przyznany i wypłacony 10 osobom, a w 2025 r. do dnia kontroli – 8 osobom. Pomoc przyznawano w szczególności na pokrycie kosztów leczenia i zakupu leków. Sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: GOPS.5102.Zcs.26V.2025; GOPS.5102.Zc.2.II.2025; GOPS.5102.Zc.23.VI.2025; GOPS.5102.Zc.34.VIII.2024; GOPS.5102.Zc.12.II.2025.

W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość przyznanej pomocy, miesiąc, na który zasiłek został udzielony, cel na jaki udzielono wsparcia oraz sposób i termin realizacji świadczenia.

Ustalono, że Rada Gminy Łączna podjęła w dniu 28 grudnia 2024 roku Uchwałę Nr LIX/341/2023 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu na lata 2024-2028”, podwyższając kryterium dochodowe do 200%. W 2024 roku zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu przyznano dla 61 osób, a w 2025 roku do dnia kontroli tą formą pomocy objęto 26 osób.

Sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: GOPS.5114.Prz.23.V.2024; GOPS.5114.Prz.27.VI.2025; GOPS.5114.Prz.XII.2024; GOPS.5114.Prz.59.XII.2024; GOPS.5114.Prz.10.V.2025; GOPS.5114.16.1V.2025.

W postanowieniach decyzji, wydanych na zasiłki celowe z Programu wpisywano kwotę zasiłku, czas, na jaki świadczenie przyznano oraz sposób i termin realizacji zasiłków.

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

W okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

- 7) *przysznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*

Ww. świadczenia w okresie objętym kontrolą nie były przyznawane z powodu braku wniosków.

- 8) *przysznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego*

W okresie objętym kontrolą nie były przyznawane zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego.

- 9) *opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem*

Ww. świadczenia w okresie objętym kontrolą nie były przyznawane z powodu braku wniosków na tego rodzaju pomoc.

10) praca socjalna

Praca socjalna realizowana jest przez pracowników socjalnych w formie regularnych kontaktów z rodzinami wymagającymi wsparcia, osobami samotnymi, w szczególności starszymi i niepełnosprawnymi, poprzez cykliczne wizyty w środowisku. Realizowana jest poprzez rozmowę z klientem, wspieranie i motywowanie, a także udzielanie pomocy, porad, informacji, wskazówek w rozwiązywaniu trudnych, często kryzysowych spraw klientów. Pracownicy socjalni pomagają również w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków, informują o formach pomocy społecznej i warunkach jej przyznawania, motywują do podjęcia działań zmierzających do zmiany sytuacji życiowej, pomagają w ustalaniu uprawnień do różnego rodzaju świadczeń, motywują podopiecznych do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy oraz aktywnego poszukiwania pracy, załatwianiu spraw urzędowych. GOPS w Łącznej współpracuje m. in.: z Urzędem Gminy, Policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, Gminną Biblioteką Publiczną, kuratorami, sądami, lokalnymi stowarzyszeniami, przedsiębiorcami, sołtysami, radnymi, parafiami oraz innymi instytucjami i organizacjami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka wykorzystują kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej, bowiem w okresie objętym kontrolą zawarli dziewięć kontraktów socjalnych z klientami pomocy społecznej, którzy zadeklarowali chęć współpracy z pracownikami socjalnymi w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej.

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także świadczenie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnych domów pomocy

Ustalono, że podjęta została Uchwała Nr XX/122/2020 Rady Gminy Łączna z dnia 29 lipca 2020 roku w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, trybu ich pobierania.

W roku 2024 z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 7 osób, natomiast od stycznia 2025 roku do dnia kontroli usługami opiekuńczymi objęto również 7 osób.

Usługi opiekuńcze świadczy jedna opiekunka zatrudniona na umowę o pracę na ½ etatu. Koszt 1 godziny usług opiekuńczych od stycznia do lipca roku 2024 wynosił 42,42 zł, od lipca do końca roku 2024, 43 zł, natomiast od stycznia 2025 roku do dnia kontroli wynosił 46,66 zł.

W okresie objętym kontrolą nie realizowano pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych z uwagi na brak osób zgłaszających się po pomoc w tej formie.

Ośrodek nie realizował również pomocy w formie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnych domów pomocy, z uwagi na brak osób, które można było zakwalifikować do tej formy wsparcia.

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych

W okresie objętym kontrolą nie wpłynął wniosek do GOPS o zapewnienie miejsca w mieszkaniach treningowych ani wspomaganych.

13) dożywianie dzieci, w tym w ramach rządowego programu „Posilek w szkole i w domu”

Uchwałą Nr LIX/340/2023 Rady Gminy Łączna z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, pomoc rzeczową w postaci

produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028" uregulowano zasady zwrotu za udzieloną pomoc, tj. odstąpienia od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych programem, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w roku 2024 roku pomocy w formie posiłku w szkołach na terenie Gminy otrzymało łącznie 36 dzieci. W okresie od 1 stycznia 2025 roku do dnia kontroli pomoc w tej formie otrzymało ogółem 24 dzieci. Dzieci dożywiane są przedszkolach i szkołach na terenie Gminy Łączna. Ośrodek również finansował posiłek dla 3 uczniów w placówkach oświatowych poza terenem Gminy Łączna. Koszt posiłku na terenie Gminy w badanym okresie wynosił od 4 zł do 9 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o nr: GOPS.5113.Pż.10.II-VI.2025; GOPS.5113.Pż.1a.doż.IX-XII.2024; GOPS.5113.Pż.3a.II.2025; GOPS.5113.Pż.7.I-VI.2025; GOPS.5113.Pż.9.Doż.I-VI.2025.

W postanowieniach decyzji przyznających posiłek prawidłowo określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano posiłek, jego jednostkowy koszt, typ posiłku, liczbę dni w tygodniu, na jaką przyznano wsparcie oraz miejsce ich wydawania. Decyzje przyznające posiłek w placówkach oświatowych wydawane były w sposób właściwy, czyli w ramach roku budżetowego.

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Gmina posiada Uchwałę Nr XLIII/38/2010 Rady Gminy Łączna z dnia 28 października 2010 roku. w sprawie zasad organizowania pogrzebu przez Gminę Łączna.

W okresie objętym kontrolą zorganizował pochówek dla 1 osoby samotnej z terenu Gminy Łączna.

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

Na dzień kontroli w DPS-ach przebywało 14 osób. W okresie objętym kontrolą Ośrodek skierował 3 osoby.

Sprawdzono akta o numerach decyzji: dec. kierujące: GOPS.5120.DPS.17.III.2024; GOPS.5120.DPS.17.zm.XII.2024; GOPS.5120.DPS.4.IV.2017; GOPS.5120.DPS.18.III.2024; GOPS.5120.DPS.18zm.VII.2024; dec. o odpłatności: GOPS.5120.DPS.17.IV.odpl.2024; GOPS.5120.DPS.17.VI.zm.odpl.2025; GOPS.5120.DPS.18.IV.odpl.2024; GOPS.5120.DPS.18.IIzm.odpl.2025; GOPS.5120.DPS.18.IV.zm.odpl.2025.

W postanowieniach decyzji kierujących wskazywano dom pomocy społecznej, do którego klient ma zostać skierowany oraz jego typ. W postanowieniach decyzji o odpłatności prawidłowo wskazano miesięczną wysokość odpłatności, tj. 70% dochodu klienta, w uzasadnieniu natomiast miesięczny koszt utrzymania w placówce, miesięczną wysokość odpłatności, tj. 70% dochodu klienta oraz wysokość różnicy pomiędzy średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatą wnoszoną przez klienta, którą ponosi Gmina.

16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

W 2024 roku udzielono pomocy 2 osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, w roku 2025 do dnia kontroli 3 osobom. Udzielono pomocy w postaci zasiłków okresowych, specjalnych celowych oraz celowych z programu „Posilek w szkole i w domu”. Sprawdzono losowo wybrane akta i decyzje o nr: GOPS.5101.Zo.52.XII.2024; GOPS.5101.Zo.6.I-II.2025; GOPS.5101.Zo.43.IX.2024 – zasiłki okresowe; GOPS.5102.Zcs.5.I.2025 – zasiłek celowy.

17) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

W 2024 roku pomoc w formie zasiłku stałego przyznano i wypłacono 28 osobom, w tym 25 samotnie gospodarującym, a w 2025 roku do dnia kontroli – 23 osobom, w tym 18 samotnie gospodarującym. Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr: GOPS.5100.Zs.1.I.2025; GOPS.5100.Zs.23.zm.I.2025; GOPS.5100.Zs.10.zm.I.2025; GOPS.5100.Zs.7.zm.I.2024; GOPS.5100.Zs.7.zm.I.2025.

W postanowieniach decyzji określano wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane oraz sposób i termin wypłaty. Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo – odrębnym pismem.

W styczniu 2025 r., w związku ze zmianą przepisów dotyczących podwyższenia kwoty zasiłku stałego, wszczęto postępowania administracyjne, przeprowadzono wywiady środowiskowe i wydano decyzje zmieniające wysokość świadczeń. Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

18) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W 2024 roku składkę zdrowotną za osoby pobierające zasiłek stały opłacono 28 osobom. W okresie od 1 stycznia 2025 roku do dnia kontroli składkę zdrowotną opłacono za 20 osób. Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

OPS wydaje decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na wniosek osoby zainteresowanej, bądź placówki leczniczej. W 2024 roku wydano w tym zakresie 9 decyzji, w 2025 roku do dnia kontroli do dnia kontroli nie przyznano żadnej składki. Sprawdzono akta klientów, na podstawie których zostały wydane decyzje administracyjne o następujących numerach: GOPS.542.U.1.III.2024; GOPS.542.U.5.VIII.2024; GOPS.542.U.8.VIII.2024; GOPS.542.U.7.X.2024; GOPS.542.U.6.VIII.2024.

W skontrolowanych decyzjach wpisywano okres objęcia klienta prawem do świadczeń opieki zdrowotnej. Wydanie decyzji poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego i zgromadzeniem niezbędnej dokumentacji.

2. Zadania własne gminy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W 2024 r. pomocą w formie specjalnego zasiłku celowego objęto 35 osób. W okresie od 1 stycznia 2025 do dnia kontroli tę formę wsparcia przyznano 20 osobom. Pomoc przyznawano w szczególności na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia. Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: GOPS.5102.Zcs.29.VI.2025; GOPS.5102.Zcs.25.V.2025; GOPS.5102.Zcs.19.IV.2025; GOPS.5102.Zcs.3.VII.2025; GOPS.5102.Zcs.5.IX.2024.

W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość przyznanej pomocy, cel na jaki udzielono świadczenia, miesiąc, na który przyznano zasiłek oraz sposób i termin realizacji świadczenia. W dwóch decyzjach administracyjnych nie wskazano celu na jaki udzielono świadczenia,

- 2) *przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

- 3) *organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

- 4) *prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki*

Gmina Łączna nie prowadzi domów pomocy społecznej ani ośrodków wsparcia .

- 5) *opracowanie i realizacja projektów socjalnych*

Nie realizowano zadania.

- 6) *przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

- 7) *podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych*

Ośrodek opracował i realizował program:

- program osłonowy "Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028" prowadzony w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;

- 8) *współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.*

Ośrodek podejmuje współpracę z Urzędem Pracy w zakresie udostępniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy. Pracownicy informują podopiecznych o dostępnych szkoleniach, stażach, dotacjach i pracach organizowanych przez PUP. GOPS przekazuje aktualne oferty pracy i kieruje osoby bezrobotne do PUP wspierając ich aktywizację zawodową.

3. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej:

1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2024 i od stycznia 2025 roku do dnia kontroli specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano dla 1 dziecka. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są przez 2 opiekunki w ramach umowy zlecenia. Osoby te posiadają kwalifikacje zgodne z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt 1 godziny usług w zakresie terapii pedagogicznej wynosi 120 zł, natomiast z zakresu fizjoterapii wynosi 140 zł. Sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: GOPS.5112.Suo.1.II.2024; GOPS.5112.SUO.2.II.2024; GOPS.5112.Suo.1.II.2025; GOPS.5112.Suo.2.II.2025.

W postanowieniach decyzji prawidłowo wskazano: okres na jaki przyznano usługi, określoną liczbę dni w miesiącu, cenę za godzinę usługi, procent, kwotę odpłatności, zakres usług oraz ich realizatora. Zdaniem zespołu kontrolującego strona w decyzji administracyjnej powinna otrzymać informację, w które konkretne dni tygodnia czy miesiąca usługi będą wykonywane i po ile konkretnie godzin w te dni. Ponadto w decyzjach nie wskazano lub błędnie wskazano termin wnoszenia płatności do 5 każdego miesiąca, co jest niezgodne z terminem określonym w Rozporządzeniu w sprawie specjalistycznych usług. W aktach klientów znajdowały się: wywiad (lub jego aktualizacja), dokumenty potwierdzające wysokość dochodów, zaświadczenia i orzeczenia lekarskie oraz decyzje administracyjne.

2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną

W 2024 roku pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową przyznano 5 osobom, natomiast w okresie od stycznia 2025 roku do dnia kontroli nie było wnioskowane o tą formę pomocy. Sprawdzono losowo wybrane akta i decyzje o nr: GOPS.5105.Zc.KŻ.1.VII.2024; GOPS.5101.Zc.2.KŻ.XII.2024;

W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość przyznanej pomocy, cel na jaki udzielono świadczenia, miesiąc, na który przyznano zasiłek oraz sposób i termin realizacji świadczenia. Ponadto zobowiązano do przedstawienia rachunków czy faktur w określonym terminie.

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Gmina Łączna nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

Realizowano następujące programy:

- wieloletni rządowy program „Posilek w szkole i w domu” . W roku 2024 wsparciem objęto łącznie 99 osób, natomiast od stycznia 2025 roku do dnia kontroli z pomocy skorzysta łącznie 51 osób.

- program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego, którego celem jest wsparcie osób z niepełnosprawnością w wykonywaniu codziennych czynności, w funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz wspomaganie ich w podejmowaniu wszelkich aktywności. Dzięki temu osoby z niepełnosprawnością prowadzą bardziej aktywny i samodzielny tryb życia. Odbiorcami programu są osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagają pomocy asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W 2024 roku w programie udział wzięło 8 osób, a w roku 2025 do dnia kontroli 14 osób.

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

*Przebieg
Kontrola*

h.5

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W okresie objętym kontrolą nie wpłynął wniosek do Ośrodka o wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Podsumowując:

głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz ubóstwo i niepełnosprawność.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: wnioski o udzielenie pomocy, zaświadczenia z PUP, potwierdzające status osoby bezrobotnej, zaświadczenia o dochodach, odcinki rent i emerytur, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, faktury za leki, karty leczenia szpitalnego oświadczenia klientów, rodzinne wywiady środowiskowe, decyzje administracyjne.

Wnioski o przyznanie pomocy opatrzone są pieczęcią z datą wpływu, wywiady środowiskowe zawierają podpis i pieczętkę pracownika socjalnego oraz podpis klienta.

W § 2 pkt 2 ppkt 2, 3, 5 oraz pkt 3 ppkt 2, 13, 14 Statutu widnieją nieaktualne publikatory przywołanych ustaw, które nie zostały uaktualnione przy zmianie Statutu w 2021 roku. W trakcie dokonywania zmian w Statucie należy uaktualnić również publikatory aktów prawnych, wymienionych w dokumencie, które na dzień wydawania nowego Statutu będą nieaktualne. Dodatkowo w Statucie Ośrodka zaktualizowania wymagają wymienione w § 4 zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku lub 12 lipca 2024 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W większości sprawdzonych decyzji kodeks postępowania administracyjnego widniał bez daty wydania. Dodatkowo w decyzjach dotyczących dożywiania przywołano również Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek

w szkole i w domu” na lata 2024-2028, a u klientów z dochodem powyżej 100 % ustawowego kryterium dochodowego do 200 %, również Uchwałę nr LIX/341/2023 Rady Gminy Łączna z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem ”Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028” oraz Uchwałę Nr LIX/342/2023 Rady Gminy Łączna z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem ”Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”. W podstawie prawnej decyzji kierujących do DPS – rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej.

W decyzjach zmieniających wysokość zasiłku stałego lub odpłatność za pobyt w DPS brak było przywołania art. 163 kpa., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

W podstawie prawnej decyzji przyznających zasiłek celowy z programu „Posiłek w szkole i w domu” brak było przytoczenia art. 39 ustawy o pomocy społecznej, na mocy którego przyznano pomoc.

Część decyzji przyznających posiłki wydano z terminem wstecznym, np. decyzja administracyjna z dnia 21 stycznia 2025 r., a posiłek przyznany od 7 stycznia 2025 roku.

W postanowieniach kilku decyzji przyznających pomoc w formie zasiłku celowego i specjalnego celowego brak było celu, z uwagi na który przyznano pomoc.

W decyzjach przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze brak był określenia konkretnych dni tygodnia czy miesiąca świadczenia usług oraz ilości godzin w te dni. Ponadto nie wskazano lub błędnie wskazano termin wnoszenia płatności do 5 każdego miesiąca, co jest niezgodne z terminem określonym w Rozporządzeniu w sprawie specjalistycznych usług.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom, których termin realizacji odbywał się przed dniem ich uprawomocnienia nadano w sposób prawidłowy rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Uzasadnienia zawierały szczegółowe informacje o sytuacji faktycznej i prawnej osoby lub rodziny wnioskującej o pomoc, mające wpływ na formę i wysokość przyznanych świadczeń lub usług.

W pouczeniu kilku decyzji brak było informacji o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie,

natomiast nie we wszystkich decyzjach informowano klienta o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

VI. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Biorąc pod uwagę powyższe, **działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami**. W zakresie objętym kontrolą stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej jednostki w aspekcie realizacji zadań.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczeniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca osób zatrudnionych w kontrolowanej jednostce, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej.
2. Ustalenia dotyczące sposobu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko

Kielce, dnia 15 października 2025 r.

zapisać się
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki i Społecznej i Zdrowia
Skórska
Katarzyna Skórska

gf
ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
ul. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

Ze strony kontrolowanej:

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łącznej

hm
mgr Monika Marcisz

Data i podpis

27. 10. 2025 r.

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŁĄCZNEJ
26-140 Łączna
tel. 041/25-48-479 NIP 663-14-32-723